

Gdańsk, dnia 22 lutego 2019 roku

Trybunał Konstytucyjny
Aleja Szucha Jana Chrystiana nr 12a
00-918 Warszawa

Skarżący: J C
adres:

numer PESEL:

reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu: radcę prawnego Pawła Butrymowicza

numer wpisu na listę radców prawnych: GD/GD/1915

adres do doręczeń: 80-826 Gdańsk, ul. Ogarna 11/12/6

Uczestnicy: 1) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
2) Prokurator Generalny

SKARGA KONSTYTUCYJNA

W imieniu skarżącego J C („Skarżący”), jako ustanowiony, na mocy postanowienia referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w G Wydział I Cywilny z dnia listopada 2018 r. (sygn. akt:) oraz wyznaczenia przez Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku mojej osoby pełnomocnikiem z urzędu dla Skarżącego, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r. („Konstytucja”, „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej”) składam skargę konstytucyjną i wnoszę o orzeczenie, że

art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 1997 r., nr 90, poz. 557, ze zm.) w zakresie w jakim ogranicza możliwość sądowej weryfikacji rozstrzygnięć wydanych przez organy postępowania wykonawczego w ramach postępowania dyscyplinarnego skazanych tylko do jednej przyczyny odwoławczej, tj. niezgodności z prawem, a tym samym poprzez to ograniczenie zamyka drogę do sądu, jest niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją.

Skarżący kwestionuje przepis art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 1997 r., nr 90, poz. 557, ze zm.), zwanej dalej również „kkw”, na podstawie którego Sąd Okręgowy w G Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń

Karnych postanowieniem z dnia   marca 2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt:
orzekł ostatecznie o prawach Skarżącego określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób - zdaniem skarżącego - zostały naruszone.

Zdaniem Skarżącego zostało naruszone jego prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, a przede wszystkim prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury, zgodnie z wymogami sprawiedliwości, w szczególności zgodnie z zasadami tzw. sprawiedliwości proceduralnej oraz związane z tym prawem, prawo do nie zamykania drogi sądowej i prawo do zaskarzania decyzji wydanych w pierwszej instancji.

Zdaniem Skarżącego powyżej wskazane prawa zostały naruszone w ten sposób, że procedura skargowa od decyzji dyrektora aresztu śledczego wymierzającej osadzonemu karę w postaci   nie gwarantuje Skarżącemu możliwości zweryfikowania przez sąd (działający jako odpowiednik organu drugoinstancyjnego) zaskarżonej decyzji w pełnym zakresie we wszystkich aspektach sprawy, tj. zarówno co do kwestii faktycznych jak i prawnych, co jednocześnie spowodowało zamknięcie Skarżącemu prawa do drogi sądowej w zakresie wyłączonym spod weryfikacji sądowej. Innymi słowy prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, bezstronny i niezawisły sąd, w tym prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury, zgodnie z wymogami sprawiedliwości, w szczególności zgodnie z zasadami tzw. sprawiedliwości proceduralnej, zostało naruszone w ten sposób, iż Skarżący został pozbawiony możliwości zweryfikowania rozstrzygnięcia decyzji dyrektora aresztu śledczego w przedmiocie wymierzenia kary w postaci   (rozstrzygnięcia organu pierwszoinstancyjnego) w pełnym zakresie, przy jednoczesnym braku możliwości takiej weryfikacji przez jakikolwiek inny organ. Prawo do zaskarzania decyzji wydanych w pierwszej instancji zostało naruszone w ten sposób, że przy uwzględnieniu modelu procedury odpowiedzialności dyscyplinarnej osadzonego uregulowanej w kkw (tj. postępowanie dyscyplinarne jest jednoinstancyjne i podlega ono w niepełnym zakresie nadzorczej kontroli sądowej), kontrola sądowa decyzji pierwszoinstancyjnej uniemożliwiła Skarżącemu zweryfikowanie tej decyzji pod każdym jej aspektem. Prawo do nie zamykania drogi sądowej zostało naruszone w ten sposób, że ustanowione przez prawodawcę ograniczenie w zakresie podstaw zaskarżenia decyzji organów postępowania wykonawczego pozbawiające Skarżącego prawa do wszechstronnego rozważenia jego skargi pod każdym względem, w odniesieniu do zakresu wyłączonego spod weryfikacji sądowej zamknęło Skarżącemu prawo do drogi sądowej.

III. Uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Decyzja o ukaraniu skazanego karą dyscyplinarną podlega zaskarżeniu do sądu penitencyjnego na podstawie art. 7 kkw (zob.: Dąbkiewicz Krzysztof, Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, wyd. IV, Opublikowano: WKP 2018). Na podstawie i w zakresie wyznaczonym przez art. 7 § 1 kkw orzekł, w

stosunku do Skarżącego, Sąd Okręgowy w G Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń Karnych postanowieniem z dnia marca 2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: Sąd Okręgowy podniósł, że „Zgodnie z art. 7 § 1 kkw, podstawą skargi na decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego w G może być wyłącznie niezgodność decyzji z prawem”. Według art. 7 ust. 1 kkw „Skazany może zaskarżyć do sądu decyzję organu wymienionego w art. 2 pkt 3-6 i 10 z powodu jej niezgodności z prawem, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.”. Z treści powyższego przepisu wprost wynika, że przedmiotem skargi może być wyłącznie zarzut niezgodności decyzji z prawem, czyli przede wszystkim z ustawą lub innym aktem prawnym o charakterze wykonawczym. Wnosząc *a contrario* przedmiotem skargi nie może być żadna inna niezgodność decyzji aniżeli jej niezgodność z prawem. Odnotować także należy, że w art. 7 kkw, normującym całościowo postępowanie skargowe, nie zamieszczono odesłania do jakichkolwiek innych przepisów w kwestiach nieuregulowanych, a nadto przepisy kkw nie przewidują innego zakresu zaskarżenia decyzji wymierzającej karę dyscyplinarną.

Zarówno przepis art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji wyraża prawo do sądu. Celem istnienia tego prawa jest zapewnienie jednostce ochrony przed arbitralnością władzy (por. wyrok TK z 12 maja 2003 r., SK 38/02). Elementem współkształtującym prawo jednostki do sądu jest konstytucyjna zasada sprawiedliwości proceduralnej (por. wyrok TK z 8 kwietnia 2014 r., sygn. SK 22/11, OTK ZU nr 4/A/2014, poz. 37; zob. też wyroki TK z 12 marca 2002 r., sygn. P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14 oraz 16 stycznia 2006 r., sygn. SK 30/05, OTK ZU nr 1/A/2006, poz. 2), która gwarantuje stronie postępowania m.in. prawo do zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji. „*W doktrynie jak i orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się ścisły związek obu wskazanych przepisów konstytucyjnych. Analiza piśmiennictwa i poglądów wyrażonych w orzecznictwie TK pozwala sformułować następujące wnioski: Po pierwsze, uznaje się, że oba przepisy ustanawiają konstytucyjne gwarancje prawa do sądu (wyrok TK z 9 czerwca 1998 r., sygn. K. 28/97, OTK ZU Nr 4/1998, poz. 50; A. Wasilewski, Sądowa kontrola administracji a problem prawa do sądu [w:] Księga pamiątkowa prof. E. Ochendowskiego, P. Tuleja [w:] Prawo konstytucyjne RP, pod red. P. Sarneckiego, Warszawa 1999). Po drugie, art. 77 ust. 2 konstytucji rozumieć należy jako szczegółowe rozwinięcie art. 45 ust. 1 konstytucji (wyrok TK z dnia 14 czerwca 1999 r., sygn. K. 11/98, OTK ZU Nr 5/1999, poz. 97; H. Pietrzykowski, Prawo do sądu, Przegląd Sądowy 1999, nr 11-12). Po trzecie, między postanowieniami art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 istnieje organiczna więź, a treść art. 77 ust. 2 stanowi dopełnienie konstytucyjnego prawa do sądu (wyrok TK z 16 marca 1999 r., sygn. SK 19/98, OTK ZU Nr 3/1999, poz. 36; Z. Czeszejko-Sochacki, Prawo do sądu w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Państwo i Prawo 1997, z. 11-12).*” – tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 maja 2000 r., w sprawie o sygn.: K 21/99. Jak wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny wyłączenie drogi sądowej może nastąpić również w sposób pośredni przez wprowadzenie takich ograniczeń, które by znosiły lub naruszały istotę tego prawa. Trybunał Konstytucyjny stanął również na stanowisku, że „z perspektywy art. 77 ust. 2 Konstytucji niedopuszczalne są zatem takie sytuacje, w których po naruszeniu praw i wolności nie byłoby możliwe stwierdzenie, rozpoznanie i ocena naruszenia” (zob. wyrok TK z 8 grudnia 2009 r., SK 34/08). Przykładem oddziaływania wprowadzonego przez ustawodawcę ograniczenia w zakresie podstaw na jakich oprzeć można skargę do sądu może być chociażby rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w Lubinie z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt: II AKz w 179/05, w której Sąd ten wskazując, że stosowne rozstrzygnięcie organu może być

zaskarżone wyłącznie skargą – w trybie, terminie i zakresie unormowanym przez treść art. 7 kkw, a nie zażaleniem, jak to uczynił w przywoływanej sprawie skarżący. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że implikuje to konieczność merytorycznego rozpoznania wniesionego środka zaskarżenia przez właściwy sąd, jako skargi. Dokonując analizy wniesionego środka zaskarżenia Sąd Apelacyjny skonstatował, że nie spełnia on wymogów właściwych dla skargi, ale przede wszystkim nie zarzuca zaskarżonemu zarządzeniu niezgodności z prawem (podniesiony zarzut należy kwalifikować jako przyczynę odwoławczą - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia). Tym samym Sąd Apelacyjny uznał, że wniesione przez obrońcę skazanego zażalenie nie może być uznane, jako spełniające kryteria skargi określone przez Kodeks karny wykonawczy, a w rezultacie podlega procesowej kwalifikacji, jako środek odwoławczy niedopuszczalny z mocy ustawy. W tym miejscu przywołać również można stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym „*Naruszenie przepisów prawa w rozumieniu art. 229 § 3 k.k. nie obejmuje natomiast tych zachowań osób pełniących funkcje publiczne, które są uzależnione od ich oceny danej sytuacji faktycznej.*” – zob.: wyrok Sądu Najwyższego („SN”) z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn.: V KK 140/11; wyrok SN z dnia 6 listopada 1987, V KRN 200/87, OSNPG 1988, nr 8, poz. 81; postanowienie SN z dnia 1 września 2010, IV KK 78/10, OSPriPr 2011, nr 2, poz. 8; O. Górniok (w:) A. Wąsek (red.): Kodeks karny. Komentarz. Część szczególna, t. II, Warszawa 2005, s. 62; A. Barczak-Oplustil (w:) A. Zoll (red.): Kodeks karny. Komentarz. Część szczególna, t. II, Warszawa 2008, s. 978-979; A. Marek: Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2010, s. 496. W ocenie Skarżącego niezgodność z prawem nie obejmuje również niezgodności z zasadami słuszności, czy zasadami współżycia społecznego. Nie ulega zatem wątpliwości, że ustawodawca ograniczył możliwość sądu, co do zakresu dopuszczalnej weryfikacji decyzji podmiotu wymierzającego karę dyscyplinarną, abstrahując od rozważań, jak głęboki zakres został wyłączony spod kontroli sądowej. Istotny jest sam fakt ustanowienia takiego ograniczenia, który w powiązaniu z ukształtowanym w kkw modelem postępowania dyscyplinarnego wobec skazanych powoduje, że zakwestionowany przepis jest niezgodny z Konstytucją, a w szczególności z art. 45 ust. 1 oraz 77 ust. 2 Konstytucji. Skarżący zarzuca, że procedura skargowa zastosowana wobec Skarżącego nie została ukształtowana przez ustawodawcę, zgodnie z wymogami sprawiedliwości, w szczególności zgodnie z zasadami tzw. sprawiedliwości proceduralnej, a jednocześnie zamyka drogę do sądu, albowiem decyzja Dyrektora Aresztu Śledczego (organ I instancji) o wymierzeniu kary dyscyplinarnej w zakresie wyłączonym spod kontroli sądowej, na mocy art. 7 § 1 kkw, nie podlega jakiegokolwiek innej weryfikacji przez jakikolwiek inny organ. Pomimo, że ustawodawca, co do zasady przewidział możliwość zaskarżenia takiej decyzji do sądu, to wprowadzone ograniczenie w połączeniu z faktem, że decyzja Dyrektora Aresztu Śledczego jest decyzją pierwszoinstancyjną, narusza prawo Skarżącego do sądu, albowiem sąd nie jest uprawniony do rozpoznania skargi w szerszym zakresie niż wynika to z art. 7 § 1 kkw.

W myśl przepisów kkw skazany podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie nakazów lub zakazów wynikających z ustawy, regulaminu lub innych przepisów wydanych na jej podstawie albo ustalonego w zakładzie karnym lub miejscu pracy porządku (zob. art. 142 § 1 kkw). Kary dyscyplinarne w zależności od ich rodzaju wymierza dyrektor zakładu karnego lub inne osoby przez niego upoważnione (zob. art. 144 § 1 kkw). Na decyzję o ukaraniu przysługuje skarga (zob. art. 144 § 5 kkw). Skargę można wnieść tylko z powodu niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji (zob. art. 7 ust. 1 kkw). Skargi rozpoznaje sąd, a na jego rozstrzygnięcie nie przysługuje zażalenie (zob. art.

7 ust. 2 i 5 kkw). Zatem postanowienie sądu stanowi zawsze ostateczne rozstrzygnięcie sprawy w przedmiocie skargi i kończy postępowanie zainicjowane jej wniesieniem. Z powyższego wynika, że decyzja odpowiedniego organu postępowania wykonawczego jest rozstrzygnięciem pierwszoinstancyjnym, a tym samym procedura postępowania dyscyplinarnego jest procedurą jednoinstancyjną prowadzoną przed odpowiednim organem postępowania wykonawczego. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 stycznia 2006 r. (sygn. I KZP 56/05, OSNKW 2006, Nr 2, poz. 14) stwierdził m.in. że podejmowanie decyzji przez podmioty wymienione w art. 2 pkt 3-6 i 10 k.k.w. nie zostało ukształtowane, jako procedura dwuinstancyjna, lecz skazanemu przyznano jedynie uprawnienie do poddania decyzji kontroli sądowej według kryterium zgodności z prawem. Rozstrzygnięcie zapadłe w takim postępowaniu dyscyplinarnym podlega jednoinstancyjnej kontroli sądowej. Oznacza to, że sąd w ograniczonym przez ustawodawcę zakresie sprawuje nadzór judykacyjny nad działalnością organów wymierzających kary dyscyplinarne wobec skazanych. Tak ukształtowany model postępowania dyscyplinarnego poddane kontroli sądowej powoduje, że w zakresie wyłączonym spod takiego nadzoru sądowego, decyzje o wymierzeniu kary są *de facto* rozstrzygane wyłącznie w ramach jednej instancji nie podlegającej kontroli ze strony innych organów. Podkreślić należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie o sygn. SK 11/99 stwierdził, że „konstytucyjna kwalifikacja konkretnych środków zaskarżenia pozostawionych przez prawodawcę do dyspozycji strony, uwzględniać musi całokształt unormowań determinujących przebieg danego postępowania. W szczególności konieczne jest zarówno odniesienie do rodzaju sprawy rozstrzyganej w danym postępowaniu, struktury i charakteru organów podejmujących rozstrzygnięcie, jak i wreszcie konsekwencji oddziaływania innych zasad i norm konstytucyjnych, w szczególności zaś konstytucyjnej zasady prawa do sądu.”. Natomiast konstytucyjne prawo zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji stanowi bardzo istotny czynnik urzeczywistniania tzw. sprawiedliwości proceduralnej.

Trybunał Strasburski w swoim orzecznictwie podkreśla, że w sytuacji, gdy decyzje są podejmowane przez władze administracyjne, które same nie spełniają wymogów art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, muszą podlegać późniejszej kontroli ze strony organu sądowego, który posiada pełną jurysdykcję obejmującą kompetencję do unieważnienia pod każdym względem, zarówno co do kwestii faktycznych, jak i prawnych, decyzji organu niższego rzędu (zob. orzeczenia: z 23.10.1995 r. w sprawie nr 15963/90, Gradinger v. Austria, LEX nr 80401; z 10.02.1983 r. w sprawie nr 7299/75 i 7496/76, Albert i Le Compte v. Belgia, LEX nr 80836; z 20.05.1998 r. w sprawie nr 21257/93, 21258/93, 21259/93, Gautrin i inni v. Francja, LEX nr 78975; z 22.11.1995 r. w sprawie nr 19178/91, Bryan v. Zjednoczone Królestwo, LEX nr 80357). Zwrócić należy również uwagę, że art. 45 ust. 1 Konstytucji posługuje się sformułowaniem „rozpatrzenia sprawy”. Przedstawiciele doktryny wskazują, że: „„rozpatrywanie” oznacza wszechstronne zapoznanie się ze wszystkimi aspektami sprawy, zarówno tymi dotyczącymi czynu poddanego osądowi, jak i norm prawnych mającymi mieć zastosowanie.; Po pierwsze, powinno być to rozpatrzenie sprawiedliwe, co naturalnie koreluje z ogólną funkcją sądów, jaką jest wymierzanie sprawiedliwości.; Oba te określenia zwracają uwagę, a także wymagają, aby rozpatrując sprawy i ferując orzeczenia, przy działaniu na podstawie przepisów prawa, ale przecież niezależnie i niezawisłe – sądy kierowały się w ich stosowaniu i interpretacji społecznym poczuciem sprawiedliwości, wszelako pamiętając również o wychowawczym aspekcie funkcji sądowniczej i nie kierując się mechanicznie opinią publiczną.” Tak: Sarnecki Paweł w

Komentarz; Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej; Garlicki Leszek (red.), Zubik Marek (red.), Tom II, wyd. II, Opublikowano: Wyd.Sejmowe 2016.

Zakres sądowej weryfikacji Decyzji Dyrektora Aresztu Śledczego w przedmiocie wymierzenia Skarżącemu kary dyscyplinarnej w postaci _____ nabiera szczególnego znaczenia w obliczu faktu, że postępowanie dyscyplinarne przed organami postępowania wykonawczego jest jednoinstancyjne, a skarga stanowi jedyną proceduralną możliwość zakwestionowania rozstrzygnięcia Dyrektora Aresztu Śledczego. Skarżący uważa, że najbardziej sprzyjającym realizacji zasady wynikającej z art. 45 ust. 1 oraz 78 Konstytucji byłby taki model w którym zaskarżenie rozstrzygnięcia w ramach procedury dyscyplinarnej osadzonych powodowałoby uruchomienie działania organu drugiej instancji, a kontrola sądowa nad postępowaniem dyscyplinarnym przysługiwałaby od rozstrzygnięcia tego drugo instancyjnego organu. Taki model niewątpliwie sprzyjałby zobiektywizowaniu i urealnieniu kontroli prawidłowości wydanych decyzji. Jeśli jednak ustawodawca zrezygnował z dwuinstancyjnego postępowania dyscyplinarnego, to kontrola sądowa decyzji wymierzającej karę dyscyplinarną pełni niezwykle istotną funkcję, albowiem przejmuje rolę drugo instancyjnego postępowania, które *sensu stricte* nie istnieje w omawianej procedurze dyscyplinarnej. Zdaniem Skarżącego w takiej sytuacji niedopuszczalne powinno być ustanowienie jakiegokolwiek ograniczenia, co do przedmiotu sądowej kontroli wydanych decyzji.

Przepis art. 78 Konstytucji wyraża ogólną zasadę zaskarżalności wszelkich rozstrzygnięć w każdym postępowaniu prawnym, mającą zapobiegać pomyłkom i arbitralności wydanych orzeczeń i decyzji (zob. postanowienie TK z 8 czerwca 2009 r., sygn. SK 26/07, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 92; wyroki TK z: 10 lipca 2000 r., sygn. SK 12/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 143; 27 marca 2007 r., sygn. SK 3/05, OTK ZU nr 3/A/2007, poz. 32). Wobec opisanego już modelu postępowania dyscyplinarnego skazanych wraz z zakresem kontroli sądowej nad tym postępowaniem należy stwierdzić, że ustanowiona przez ustawodawcę procedura nie zapobiega pomyłkom i arbitralności wydanych decyzji, a wręcz przeciwnie. Decyzje organów postępowania wykonawczego nie podlegają bowiem żadnej kontroli w ramach postępowania dyscyplinarnego z tej przyczyny, że ten rodzaj postępowania jest jednoinstancyjny, a sądowa kontrola zapadłych rozstrzygnięć została ograniczona do jednej tylko przyczyny odwoławczej, tj. zgodności z prawem. Do istoty prawa do zaskarżania decyzji i orzeczeń wydanych w pierwszej instancji należy możliwość uruchomienia weryfikacji decyzji lub orzeczenia podjętego w pierwszej instancji, co stwarza perspektywę kontroli pierwszego rozstrzygnięcia i przeciwdziałania tym samym arbitralności i utrwalaniu pomyłek (zob. wyrok TK z 12 czerwca 2002 r., sygn. P 13/01, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 42). Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie SK 17/17 *„Ustawodawca ma więc obowiązek nie tylko zapewnić stronie prawo wniesienia środka zaskarżenia od orzeczenia lub decyzji wydanych w pierwszej instancji, lecz także umożliwić organowi rozpatrującemu środek zaskarżenia merytoryczną ocenę prawidłowości rozstrzygniętej sprawy.”*

„W literaturze zauważa się, że „w odniesieniu do jakości gwarancyjnej procedur dyscyplinarnych prowadzonych w zakładach karnych (...) w pewnych sytuacjach (tj. przede wszystkim w zależności od surowości grożącej kary dyscyplinarnej) w grę mogą wchodzić ogólne międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka, w tym zwłaszcza standard tzw. słusznej rozprawy sądowej (art. 6 EKPC

i art. 14 MPPOiP)” (D. Gajdus, B. Gronowska, *Europejskie standardy...*, s. 137). Z. Hołda słusznie podkreślał, że „regulacje dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej skazanych zawsze muszą spełniać wymogi humanizmu, sprawiedliwości i praworządności (*fair trial*). Istotne jest też zachowanie adekwatnej proporcji pomiędzy zakresem penalizacji, rodzajem kar i zasadami procedury. W sytuacji gdy zakres penalizacji jest szeroki, a kary surowe, procedura powinna być sformalizowana i szczególnie gwarancyjna” (Z. Hołda, *Odpowiedzialność dyscyplinarna więźniów...*, s. 63; zob. też wyrok ETPC z 7.01.2010 r. w sprawie nr 24407/04, *Onoufriou v. Cypr*, LEX nr 534232).” – tak: Dąbkiewicz Krzysztof, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, wyd. IV, Opublikowano: WKP 2018. W ocenie Skarżącego procedura dyscyplinarna i skargowa zastosowana wobec Skarżącego – dotycząca kary dyscyplinarnej, tj. - przede wszystkim nie ma szczególnie gwarancyjnego charakteru, z uwagi na brak możliwości, zarówno w ramach postępowania dyscyplinarnego jak i w ramach kontroli sądowej, zweryfikowania podjętej decyzji w pełnym zakresie.

Podkreślić należy, że Skarżący w skardze na decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego zakwestionował przede wszystkim okoliczności faktyczne będące podstawą wymierzenia kary dyscyplinarnej. Jednakże Sąd Okręgowy w G stwierdził, że skarga osadzonego nie zawiera żadnych argumentów, które mogłyby stwarzać uzasadnioną podstawę do stwierdzenia, iż zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem. Skarżący stoi na stanowisku, że ukształtowanie procedury postępowania dyscyplinarnego osadzonych wraz z kontrolą sądową tej procedury nie spełnia konstytucyjnego wymogu sprawiedliwego rozpoznania sprawy. Zaskarżony przepis powinien zapewniać skazanemu w postępowaniu dyscyplinarnym prawo do efektywnej i rzeczywistej kontroli sądowej decyzji organów postępowania wykonawczego. Zdaniem Skarżącego przedmiotowa kontrola sądowa nie urzeczywistnia zasad, jakich naruszenie Skarżący zarzuca, a tym samym przyczynia się do utrwalania ewentualnych pomyłek organu pierwszoinstancyjnego oraz sprzyja arbitralności rozstrzygnięć.

Powyższe oznacza, że zastosowanie zakwestionowanego przepisu art. 7 ust. 1 kkw naruszyło wskazane w niniejszej skardze konstytucyjnej prawa Skarżącego.

IV. Przedstawienie stanu faktycznego

W dniu lutego 2018 r. Dyrektor Aresztu Śledczego („Dyrektor AŚ”) w G wymierzył Skarżącemu karę dyscyplinarną w postaci na okres Powodem wymierzenia powyższej kary było

Na powyższą decyzję Dyrektora AŚ Skarżący złożył do Sądu Okręgowego w G skargę („Skarga”) kwestionując okoliczności faktyczne będące podstawą wymierzenia przedmiotowej kary dyscyplinarnej. Skarżący m.in. nie przyznał się do

i złożył stosowne wnioski dowodowe w celu wykazania tych okoliczności, w tym wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, dowodu z zeznań świadków oraz nagrań video z jednostki penitencjarnej. Skarżący przedstawił opis stanu

faktycznego sprawy oraz własną ocenę zaistniałych zdarzeń. Dyrektor AŚ pismem z dnia   marca 2018 r. stwierdził, że przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie dało podstaw do uznania zarzutów zawartych w Skardze za zasadne.

Sąd Okręgowy w G   Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych („Sąd Penitencjarny”) postanowieniem z dnia   marca 2018 r. wydanym w sprawie pod sygn. akt: („Postanowienie”) nie uwzględnił Skargi i zaskarżoną decyzję Dyrektora AŚ utrzymał w mocy. Sąd Penitencjarny podkreślił, że zgodnie z art. 7 ust. 1 kkw podstawą skargi na Decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego w G   może być wyłącznie niezgodność decyzji z prawem. W ocenie Sądu Penitencjarnego skarga osadzonego nie zawierała żadnych argumentów, które mogłyby stwarzać uzasadnioną podstawę do stwierdzenia, iż zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem. Zdaniem Sądu Penitencjarnego вина osadzonego nie budzi wątpliwości, a Skarga stanowi jedynie polemikę z obiektywnym materiałem zgromadzonym w aktach skazanego i wydaną na jego podstawie trafną decyzję Dyrektora AŚ. Postanowienie Sądu Penitencjarnego zostało doręczone Skarżącemu w dniu 11 kwietnia 2018 r.

V. Udokumentowanie daty doręczenia wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Skarżący przedstawia w załączeniu fotokopię dowodu doręczenia Skarżącemu Postanowienia Sądu Penitencjarnego w dniu 11 kwietnia 2018 r.

W tym miejscu wskazać należy, iż Skarżący wnioskiem z dnia 11 kwietnia 2018 r., nadanym w Areszcie Śledczym w G   również w dniu 11 kwietnia 2018 r., skierowanym do Sądu Rejonowego   w G   Wydział Cywilny, wniósł o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej. Skarżący wyjaśnił, że podstawą do żądania ustanowienia pełnomocnika z urzędu jest doręczenie jego osobie w dniu 11 kwietnia 2018 r. dwóch prawomocnych i niezaskarżalnych postanowień Sądu Penitencjarnego z dnia   marca 2018 r., wydanych w sprawach o następujących sygnaturach akt: , oraz   . Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowy   w G   Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia   listopada 2018 r. (sygn. akt:) ustanowił dla Skarżącego radcę prawnego z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej.

Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku pismem z dnia   .11.2018 r., doręczonym pełnomocnikowi w dniu 10 grudnia 2018 r., zawiadomił o wyznaczeniu jego osoby pełnomocnikiem z urzędu dla J   C   , przebywającego w AŚ   , w sprawie sygn. akt: sporządzenia skargi konstytucyjnej.

W załączeniu przedkładam fotokopię dowodu z datą nadania przez Skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz dowód z datą odbioru przez pełnomocnika pisma z informacją o wyznaczeniu jego osoby pełnomocnikiem z urzędu.

VI. Informacja, czy od wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

Skarżący wyjaśnia, że od Postanowienia Sądu Penitencjarnego nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

RADCA PRAWNY

Paweł Butrymowicz
Paweł Butrymowicz

Załączniki:

1. Fotokopia Postanowienia Sądu Penitencjarnego wraz z dowodem doręczenia;
2. Fotokopia wniosku Skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie sporządzenia skargi konstytucyjnej wraz z dowodem nadania;
3. Fotokopia skargi Skarżącego z dnia .02.2018 r. na decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego;
4. Kopia postanowienia referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w G Wydział Cywilny z dnia .11.2018 r;
5. Kopia pisma Dziekana OIRP w Gdańsku z informacją o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu dla Skarżącego wraz z adnotacją o dacie doręczenia (z wyłączeniem adresu);
6. Cztery odpisy skargi konstytucyjnej.